

การเขียนทับศัพท์ อังกฤษ-ไทย

ชัย มุกตพันธ์*

เนื่องจากวิชาการต่าง ๆ ได้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง จึงมีการบัญญัติศัพท์ภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษใช้ในภาษาไทย ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในการบัญญัติศัพท์ ราชบัณฑิตยสถานได้ยึดหลักว่าพยายามคิดขึ้นใหม่ โดยใช้คำไทย คำบาลี สันสกฤต หรือการผสมคำไทยกับบาลี สันสกฤต แต่ยังมีคำอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่สามารถหาคำไทยมาใช้ให้ตรงตามความหมายที่ต้องการ จึงต้องใช้คำทับศัพท์ หลักเกณฑ์ในการทับศัพท์ที่ใช้กันอยู่ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งมีปัญหาในการใช้หลายประการในปัจจุบัน คณะอนุกรรมการจึงวางหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ ในการเทียบเสียงสระ และพยัญชนะ การใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ เครื่องหมายทัณฑฆาต ไม่ได้ใช้ เครื่องหมายขีดกึ่งๆ ตลอดจนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทับศัพท์ คำคุณศัพท์ คำที่มีพยัญชนะซ้อน คำผสม คำย่อ ฯลฯ ซึ่งเมื่อผ่านการรับรองจากคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยแล้ว จะได้ประกาศใช้เป็นทางการต่อไป รายละเอียด มีดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์การทับศัพท์

๑. การทับศัพท์ให้ถอดอักษรในภาษาเดิมพอควรแก่การแสดงที่มาของศัพท์ และให้เขียนในรูปที่จะอ่านได้สะดวกในภาษาไทย
๒. การวางหลักเกณฑ์ ให้แยกกำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาต่าง ๆ แต่ละภาษาโดยเอกเทศ
๓. คำทับศัพท์ที่ใช้กันมานานจนถือเป็นคำไทยและเก็บลงในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว ให้ใช้ต่อไปตามเดิม เช่น ช็อกโกแลต ซีอกโกแลต เซ็ต ก๊าซ แก๊ส
๔. ศัพท์วิชาการซึ่งใช้เฉพาะในหมู่นักวิชาการ ไม่ใช่ศัพท์ทั่วไป อาจวางหลักเกณฑ์ขึ้นใหม่ตามความจำเป็นทางวิชาชีพนั้น ๆ

* ชัย มุกตพันธ์

เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

๑. **สระ** ให้เขียนตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยเทียบเสียงสระภาษาไทยตามตารางเทียบเสียงสระภาษาอังกฤษ (ตารางที่ ๑)

๒. **พยัญชนะ** ให้ถอดเป็นพยัญชนะไทยตามหลักเกณฑ์ในตารางเทียบพยัญชนะภาษาอังกฤษ (ตารางที่ ๒)

๓. **การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต** พยัญชนะตัวที่ไม่ต้องการให้ออกเสียงในภาษาไทย ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้ เช่น

horn = ฮอร์น

Windsor = วินด์เซอร์

ในพยางค์ที่มีตัวสะกดเรียงกันหลายตัว ไม่สะดวกในการออกเสียงในภาษาไทย ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงตัวสุดท้ายแต่เพียงแห่งเดียว เช่น

Okhotsk = โอค็อทสค์

Barents = แบเร็นตส์

hertz = เฮิร์ตซ์

quartz = ควอรตซ์

๔. **การใช้ไม้ไต่** ควรใช้ในกรณีต่อไปนี้

๔.๑ เมื่อต้องการให้เห็นแตกต่างจากคำไทย เช่น

log = ล็อก

๔.๒ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านแยกพยางค์ได้ถูกต้อง เช่น

Okhotsk = โอค็อทสค์

๕. **การใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์** การเขียนคำทับศัพท์ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ ยกเว้นในกรณีที่คำนั้นมีเสียงซ้ำกับคำไทย จนอาจทำให้เกิดความสับสนอาจใส่วรรณยุกต์ได้ เช่น

plug = ปลั๊ก

coke = โค้ก

coma = โคม่า

๖. พยัญชนะซ้อน (double letter) คำที่มีพยัญชนะซ้อนเป็นตัวสะกด ถ้าเป็นศัพท์ทั่วไปให้ตัดออกตัวหนึ่ง เช่น

football = ฟุตบอล

แต่ถ้าเป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนามให้เก็บไว้ทั้งสองตัว โดยใส่เครื่องหมายทับที่ตัวท้าย เช่น

cell = เซลล์

James Watt = เจมส์ วัตต์

ถ้าพยัญชนะซ้อนเป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า และเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป ให้ถือว่า พยัญชนะซ้อนตัวต้น เป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า และพยัญชนะซ้อนตัวหลัง เป็นพยัญชนะต้นของพยางค์หลัง ฉะนั้น การใช้พยัญชนะตัวสะกดและพยัญชนะต้นจะต่างกันไปตามหลักเกณฑ์การเทียบพยัญชนะในตารางข้างท้าย เช่น

pattern = แพตเทิร์น

Missouri = มิสซูรี

Broccoli = บรอกโคลี

๗. คำที่ตัวสะกดของพยางค์หน้าออกเสียงเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไปด้วย ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นเสียงสระอะซึ่งเมื่อทับศัพท์ต้องใช้รูปไม้หันอากาศ ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต้นเข้าอีกตัวหนึ่ง เพื่อเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป เช่น

couple = คัปเปิล

double = ดับเบิล

ถ้าสระของพยางค์ต้นเป็นสระอื่น ให้ทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องซ้อนพยัญชนะ เช่น

starter = สตาร์ทเตอร์

California = แคลิฟอร์เนีย

general = เจเนอรัล

๘. คำที่มีเครื่องหมายติดกัน (hyphen) ให้ทับศัพท์โดยเขียนติดต่อกันไป เช่น

cross-stitch = ครอสสติช

ยกเว้นในกรณีที่เป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนาม เช่น

foot-pound	=	ฟุต-ปอนด์
cobalt-60	=	โคบอลต์-๖๐
McGraw-Hill	=	แมกกรอว์-ฮิลล์

๙. คำผสม ซึ่งในภาษาอังกฤษเขียนแยกกัน เมื่อทับศัพท์ให้เขียนติดกันไป ไม่ต้องแยกคำตามภาษาเดิม เช่น

night club	=	ไนท์คลับ
calcium carbonate	=	แคลเซียมคาร์บอเนต
New Guinea	=	นิวกินี

๑๐. คำคุณศัพท์ที่มาจากคำนาม ซึ่งมีปัญหาว่าจะทับศัพท์ในรูปคำนามหรือคำคุณศัพท์นั้นให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๑๐.๑ ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายเหมือนคำนาม หรือหมายความว่า “เป็นของ” หรือ “เป็นของของ” คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนาม เช่น

hyperbolic curve	=	ส่วนโค้งไฮเพอร์โบลา
focal length	=	ความยาวโฟกัส

๑๐.๒ ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายว่า “เกี่ยวข้องกับ” หรือ “เกี่ยวเนื่องจาก” คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามโดยใช้คำประกอบ เช่น เริง แบบ อย่าง ทาง ชนิด ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น

atomic volume	=	ปริมาตรเชิงอะตอม
---------------	---	------------------

๑๐.๓ ในกรณีที่การทับศัพท์ในรูปคำนามตามข้อ ๑๐.๑ และ ข้อ ๑๐.๒ ทำให้เกิดความหมายกำกวมหรือคลาดเคลื่อน ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น

sulphuric acid	=	กรดซัลฟูริก
feudal system	=	ระบบฟิวคัล
metric system	=	ระบบเมตริก

๑๑. คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล ให้ทับศัพท์ตามชื่อของบุคคลนั้น ๆ โดยใช้คำประกอบ เช่น ของแบบ ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น

- Euclidean geometry = เรขาคณิตระบยยุคลิด
- Eulerian function = ฟังก์ชันแบบออยเลอร์
- Napierian logarithm = ลอการิทึมแบบเนเปียร์

ยกเว้นในกรณีที่คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล เป็นชื่อเฉพาะหรือเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในแต่ละวงการซึ่งอาจสังเกตได้จากการที่ในภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้อักษรตัวใหญ่ขึ้นต้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น

- abelian group = กลุ่มอาบีเลียน

๑๒. คำคุณศัพท์เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ

เช่น

- Swedish people = คนสวีเดน
- Hungarian dance = ระบำฮังการี

ยกเว้น

ประเทศเยอรมนี	ใช้ว่าเยอรมัน	เช่น	ภาษาเยอรมัน
ประเทศกรีซ	,,กรีก	,,	เรือกรีก
ประเทศไอร์แลนด์	,,ไอริช	,,	ชาวไอริช
ประเทศเนเธอร์แลนด์	,,ฮอลันดา	,,	ชาวฮอลันดา
		หรือ	ดัตช์
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์	ใช้ว่าสวิส	,,	ผ้าสวิส
สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่				
และไอร์แลนด์เหนือ	,,อังกฤษ	,,	คนอังกฤษ
สหรัฐอเมริกา	,,อเมริกัน	,,	รถอเมริกัน

สำหรับสหภาพโซเวียต ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำคุณศัพท์ ๒ คำ คือ Sovietและ Russian....ใช้ว่า....โซเวียต และ....รัสเซีย เช่น Soviet style (of architecture) = (สถาปัตยกรรม) แบบโซเวียต Russian food อาหารรัสเซีย

๑๓. การวางตำแหน่งคำคุณศัพท์ในคำทับศัพท์ ให้ถือหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๓.๑ คำคุณศัพท์ที่ประกอบคำนามที่เป็นภาษาไทย หรือเป็นคำทับศัพท์ แต่ได้ใช้ในภาษาไทยมาจนถือเป็นคำไทยแล้ว ให้วางคำคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม เช่น

cosmic ray = รังสีคอสมิก

gross ton = ตันกรอส

๑๓.๒ ถ้าทั้งคำคุณศัพท์และคำนามเป็นคำทับศัพท์ที่ยังไม่ถือเป็นคำไทย ให้ทับศัพท์ตรงตามศัพท์เดิม เช่น

Arctic Circle = อาร์กติกเซอร์เคิล

adrenal cortex = อะดรีนัลคอร์เทกซ์

fibre glass = ไฟเบอร์กลาส

๑๓.๓ ถ้าต้องการเน้นว่าคำนามนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายหลายชนิด และคำคุณศัพท์ที่ประกอบเป็นชนิดหนึ่งของคำนามนั้น อาจทับศัพท์โดยใช้คำประกอบ เช่น แบบ ชนิด ระบบ ฯลฯ มาแทรกไว้ระหว่างคำนาม กับคำคุณศัพท์ เช่น

normal matrix = เมตริกซ์แบบนอร์แมล

orthogonal matrix = เมตริกซ์แบบออร์โทโกนัล

thermosetting plastic = พลาสติกชนิดเทอร์โมเซตติง

๑๔. การทับศัพท์คำย่อ ให้เขียนชื่อตัวอักษรนั้น ๆ ลงเป็นภาษาไทย เช่น

A = เอ

N = เอ็น

R = อาร์

W = ดับเบิลยู

X = เอกซ์

Y = วาย

๑๕. การเขียนทับศัพท์คำย่อ ให้เขียนโดยไม่ต้องใส่จุดและไม่เว้นช่องไฟ เช่น

BBC = บีบีซี

F.B.I. = เอฟบีไอ

DDT = ดีดีที

๑๖. การเขียนทับศัพท์คำที่ผูกขึ้นจากตัวย่อ ซึ่งอ่านออกเสียงได้เสมือนคำคำหนึ่ง
มิได้ออกเสียงเรียงตัว ให้เขียนตามเสียงที่ออกและไม่ต้องใส่จุด เช่น

USIS = ยูซิส

UNESCO = ยูเนสโก

ASEAN = อาเซียน

๑๗. การเขียนตัวย่อชื่อบุคคล ให้เขียนโดยใส่จุดและเว้นช่องไฟระหว่างชื่อกับนาม
สกุล เช่น

D.N. Smith = ดี.เอ็น. สมิท

G.H.D. Cold = จี.เอช.ดี. โคลด์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Transliteration of English Words into Thai

by *Dr. Chai Muktapphant*

Abstract

Due to technical progress, there is in the Thai language a need for new words to express technical terms which are mostly in English. The Royal Institute has usually coined words from Thai, Pali or Sanskrit word stocks or from the compounding of Thai and Pali or Sanskrit words. Still, there is a considerable number of English technical terms for which no appropriate substitute in Thai has yet been found. For these terms, transliteration of the English words into Thai has been used. The transliteration guide given in 1942 has met with a lot of problems. The sub-committee, therefore, has set up new principles for transliterating which are meant to solve these problems, including those of transcribing vowels and consonants. A guide is also given for the use of tone-indicating symbol, among others. These principles and guide when approved by the committee in charge of the English-Thai transliteration will be officially announced for use.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย